

AKTUALITY

INTERNETOVÝ ZPRAVODAJ

SPOLEČNOSTI PRO CÍRKEVNÍ PRÁVO

PRAHA – BRNO – OLOMOUC

č. 12/2018/2

9. ročník

12. prosince 2018

JUDr. Jan Kotous nositelem vysokého papežského vyznamenání

Dne 10. prosince 2018 obdržel JUDr. Jan Kotous, vyučující Právnické fakulty Univerzity Karlovy, člen Společnosti pro církevní právo, předseda společnosti Vyšehrad, emeritní ředitel kanceláře Královské kolegiální kapituly sv. Petra a Pavla na Vyšehradě, nositel řádu sv. Auraciána v Českobudějovické diecézi, během slavnostní audience na pražské Apoštolské nunciatuře z rukou Apoštolského nuncia Mons. Charlese Daniela Balva Řád sv. Řehoře Velikého, stupeň rytíř – komandér. Tento Řád papež uděluje za mimořádné zásluhy o církev.

Vzpomínka na nedožití devadesátiny Augustina Navrátila, jedné z největších osobností bojující církve v době komunistického režimu

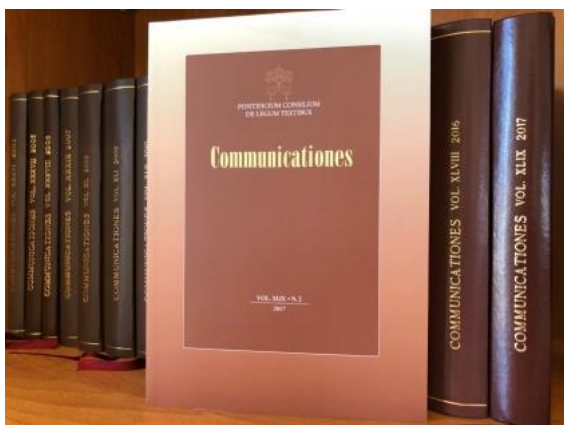
Augustin Navrátil, soukromý rolník a traťový hradlař z Lutopecen u Kroměříže, se do dějin zapsal autorstvím petice *Podněty katolíků k řešení situace věřících občanů v ČSR*. Tato akce, z první neděle adventní roku 1987, k níž dal přímý souhlas český primas František kardinál Tomášek, byla snad největší protestní akcí v dějinách komunistické totality v Československu od roku 1968. Petici se odvážilo podepsat zhruba 600 000 občanů z obou částí státu.

Vytrvalý odpor vůči všemocné diktatuře, když všichni radili k opatrnosti, osvědčoval Augustin Navrátil po léta, a to v církevní i občanské sféře. Dokázal zůstat soukromým rolníkem i ve chvíli, kdy se rolníci běžně nechali nahnat do JZD, vychoval v křesťanské katolické víře svých devět dětí, přestože každý říkal, že se nedostanou na školu, ba ani do učení. Komunisté si s ním tak nevěděli rady, že jej opakovaně zavírali na psychiatrii, jeho děti však svědčily před lidmi i námi z podzemního katolického tisku, že tatínek je podle jejich hlubokého přesvědčení zcela zdrav. Tento dojem jsem nabyl i já, když jsem v zastoupení svého provinciála otce Dominika Duky OP s panem Augustinem Navrátilem osobně v Brně jednal v létě 1988 a pokusil se odpovědět na jeho otázky v právnických záležitostech.

Pan Augustin Navrátil se narodil 22. prosince 1928 v Lutopecnách a zemřel 2. května 2003 v Kroměříži. Celý život byl stoupcem přátelské odluky církve a státu, blížící se modelu kooperačnímu. Radostným překvapením pro nás bylo, když nás 2. ledna 2001 ve vedení Společnosti pro církevní právo navštívil s tím, že si přeje stát se jejím členem. Samozřejmě byl k všeobecné radosti všech přijat, a trvale se pak účastnil téměř všech akcí Společnosti, zejména cyklu přednášek a diskusí o působení práva ve společnosti a církvi pořádaným naší pražskou skupinou. Valná hromada Společnosti jej za jeho zásluhy o svobodu vyznání zvolila dne 24. dubna 2014 čestným členem Společnosti in memoriam.

Jiří Rajmund Tretera

Spolupráce s Papežskou radou pro legislativní texty

Společnost pro církevní právo zasílá uvedené Papežské radě již od roku 2010 svůj časopis *Revue církevního práva*. Máme radost, že také Papežská rada nám zaslala kompletní ročníky svého periodika *Communicationes* od roku 1972–2017.

Institut konfesního práva SPCP připraven na spolupráci při legislativním zabezpečení působení církví ve veřejných institucích

Na [internetových stránkách](#) Společnosti pro církevní právo naleznete informace o činnosti Institutu konfesního práva, který byl založen 19. června 2000 pracovním výborem SPCP jako vědecké pracoviště Společnosti pro církevní právo, a na místě požehnán tehdejšími královéhradeckým biskupem Mons. Dominikem Dukou OP.

Již několik let se Institut orientuje na právní zajištění působení církví ve vnější kategoriální pastoraci, to jest ve vězeňství, zdravotnictví, armádě, sociálních službách, posttraumatické péči o příslušníky policie, hasičských sborů, oběti trestných činů a přírodních katastrof a jejich rodinné příslušníky. Pomáhá také připravit mezinárodní konferenci [Čtvrté](#)

pražské rozhovory o církvích a státu, která je svolána na dny 12. – 16. června 2019 na Právnickou fakultu Univerzity Karlovy, a na níž přislíbilo účast devět předních světových odborníků.

Prohlášení České biskupské konference, Ekumenické rady církví v ČR a Federace židovských obcí v ČR ke zdanění církevních restitucí

Tento týden si s velkou úctou připomínáme 70 let od přijetí Všeobecné deklarace lidských práv Valným shromážděním OSN. V Článku 17 se zde výslovně praví, že každý má právo vlastnit majetek a nikdo nesmí být svévolně svého majetku zbaven. Oba totalitní režimy, jak nacistický, tak komunistický, tento základní postulát flagrantně a brutálně porušovaly. Je proto nehorázné, že návrh na zdanění „církevních restitucí“ - částečného navrácení církevního majetku a částečného odškodnění, tedy návrh na změnu zákona, který se pokusil o napravení historických křivd, komunisté předložili. A je s podivem, že jejich návrh je vůbec Parlamentem České republiky projednáván.

Ti, kteří poukazují na protiústavnost tohoto návrhu, spoléhají na to, že Ústavní soud navrhovanou změnu zákona zruší, pokud by byl zákon přijat. Z právního hlediska je to velice pravděpodobné. Z úst mnoha politiků toto zaznívá a je s podivem, že to nejsou jen ti, kteří takovému postupu oponují. Spoléhat na to, že další bezpráví zastaví až Ústavní soud, je politicky cynické, nezodpovědné a z morálního hlediska nepřijatelné. Je to svým způsobem podvod na voličích, kterým se pak řekne, že byla snaha, ale nějak to nevyšlo.

Díky politickým diskusím nad otázkami, které souvisejí s navrácením majetku, původně ukradeného církvím a náboženským společnostem, se však rozpoutá další kolo veřejné nenávisti vůči institucím, které po léta bojují s hluboce zakotvenými předsudky a stereotypy.

Jak ukazuje několik nedávných průzkumů veřejného mínění, Evropa dnes čelí další silné vlně antisemitismu a protikřesťanských výpadů spolu s pronásledováním věřících občanů. Česká společnost se vždy vyznačovala kritickým myšlením a vůči mnoha předsudkům byla spíše zdrženlivá. Mělo by tomu tak být i nadále, nicméně diskuse o částečném navrácení církevního majetku a částečném odškodnění a jejich zdanění je ve vztahu k těmto našim historickým hodnotám v naprostém rozporu.

Vyzýváme proto všechny, kteří chtějí i nadále být slušnými spravedlivými lidmi, aby tento návrh razantně odmítli.

V Praze dne 12. prosince 2018

kardinál Dominik Duka OP
předseda České biskupské konference

Mgr. Daniel Ženatý
předseda Ekumenické rady církví v ČR

Petr Papoušek
předseda Federace židovských obcí v ČR

Z pozvání od Informačního, poradenského a sociálního centra Univerzity Karlovy

Svatoštěpánské setkání 2018

Klub Alumni UK zve všechny přátele Univerzity Karlovy na tradiční Svatoštěpánské setkání, které se letos koná ve středu 26. prosince ve 14 hodin v *Bazilice Nanebevzetí Panny Marie na Strahově*, Strahovské nádvoří 135/12, 118 00 Praha 1–Hradčany. Vánoční slovo pronese rektor Univerzity Karlovy prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc. a na něho naváže opat Strahovského kláštera A.R.D. ThLic. PhDr. Daniel Peter Janáček, PhD., O.Praem. Umělecko-vědné přednášky se ujme prof. PhDr. Ing. Jan Royt, Ph.D., prorektor pro tvůrčí a ediční činnost UK.

Další informace jsou uvedeny na internetových stránkách www.absolventi.cuni.cz

Z nové literatury

BENÁK, Jaroslav (ed.), *Církev a stát 2018*, sborník z konference, Brno, Masarykova Univerzita, 2018, 52 s., ISBN 978-80-210-9122-1,

z obsahu:

TRETERA, Jiří Rajmund, *Vězeňské kaplanství jako služba církve veřejnosti. Teoretický úvod*, s. 8–15.

KOČNAR, Pavel, *Duchovní služba vězeňských kaplanů a dobrovolníků jako součást systému Vězeňské služby ČR*, s. 16–19.

HORÁK, Záboj, *Duchovní péče ve věznici Vídeň – Josefstadt*, s. 20–33.

GREGOR, Martin, *Ochrana náboženské slobody vo „väznicích“ z pohľadu Európskeho súdu pre ľudské práva*, s. 34–51.

SEBÍŇOVÁ, Františka Elena, *Životní příběh Matky Marty Vintrové. Sestra do nepohody aneb, jak se vedlo řeholnicím ve stínu rudého praporu*, Rajhrad, Kongregace Těšitelé Božského Srdce Ježíšova, 2018, 213 s.

ŠOLC, Martin, *Právo, etika a kmenové buňky*, Praha, Wolters Kluwer, 2018, 348 s., ISBN 978-80-7552-977-0.

STUHLÁ, Pavla, *Obnova nepřijatých prezentací eggenberského patronátu na beneficia duchovní správy v Prachaticích, Chrobolech a Mirovicích roku 1718*, in: BERKOVSKÝ, Petr (ed.), *Zlatá stezka*, Sborník Prachatického muzea, ročník 25, 2018, Prachatice, Prachatické muzeum, ISBN: 978-80-87421-37-6, s. 71–89.

SCHELLE, Karel, TAUCHEN, Jaromír (eds.), *Encyklopedie českých právních dějin, XIII. svazek, Smlouva o – Součást*, Plzeň, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2018, 887 s., ISBN 978-80-7380-569-2,

z obsahu:

KOTRLÝ, Tomáš, *Smlouva o nájmu hrobového místa*, s. 55–70,

KOTRLÝ, Tomáš, *Smlouva o vypravení pohřbu*, s. 129–157.

Periodikum Aktuality – Internetový zpravodaj Společnosti pro církevní právo Praha – Brno – Olomouc vydává a elektronickou poštou rozesílá Společnost pro církevní právo, Sudoměřská 25, 130 00 Praha 3.

Redaktor: P. Jiří Rajmund Tretera OP. Redakční rada: Záboj Horák, Jan Beránek. Úprava fotografií: Antonín Krč. E-mail: spcp@prf.cuni.cz. Starší čísla online: <http://spcp.prf.cuni.cz/aktuality>. ISSN 2336-5595.